

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol.9, No.3, 2014, pp. 315-326

OJED

An Online Journal
of Education

<http://www.edu.chula.ac.th/ojed>

การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงของโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2)

สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

ANTI CORRUPTION GROWING COURSES PROJECT MANAGEMENT OF SCHOOLS

CLUSTER 40(2) NONGCHOK DISTRICT OFFICE BANGKOK

นางสาวเนตรนภา ประสิงห์ *

Netnapha Prasing

รองศาสตราจารย์เอกชัย กี่สุขพันธ์ **

Assoc. Prof. Ekachai Keesookpun. Ed. P.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงของโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ประชากร คือ ผู้บริหาร และครู กรอบแนวคิดการวิจัย คือ วงจรการบริการงานคุณภาพ PDCA สถิติที่ใช้ คือ ความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัย คือ 1.ด้านการวางแผน การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย การจัดทำแผนและเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานมีการปฏิบัติในระดับน้อย 2. ด้านการดำเนินงาน ขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย การกำหนดขั้นตอนมีการปฏิบัติในระดับน้อย วิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเกิดขึ้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ความสอดคล้องของแผนการดำเนินงานและไม่พบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด 3. ด้านการตรวจสอบและประเมินผล การตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก การหาคุณภาพและการควบคุมคุณภาพเครื่องมือตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย วิธีการและรูปแบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด 4. ด้านการปรับปรุงวิธีการแก้ไขปัญหา ระยะเวลาปรับปรุงการดำเนินงานและการพัฒนาการดำเนินการตามโครงการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: lovetoodtoo007@gmail.com

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชา นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: ekachaiks@hotmail.com

ISSN 1905-4491

Abstract

The purposes of this research were to monitor and evaluate the Anti-corruption Growing Courses project management of schools cluster 40(2) Nongchok District Office Bangkok. The population of this study were administrators and teachers, with the PDCA cycle service quality serving as the perceptual framework. All these details were analyzed by using frequency and percentage.

The findings of this research were as follows:

1. Planning the objectives and establishing targets were rated at a high level. The task of assigning appropriate individuals to be responsible for the operation was performed at a low level. The evaluation also determined that the time spent on preparation and for carrying out the operation was not excessive. 2. The implementation of the plan was performed at the highest level, and the organization of the plan that was set in place was at a low level. In contrast, the ability to solve problems if obstacles arose was at a low level, and the consistency of the plan and the incidence of problems and obstacles during the implementation performed were at the lowest level. 3. A committee was set up to monitor and evaluate the operation, which met the criteria for high-level performance. However, the tools used for determination of quality and quality control inspection were evaluated at a low level, and the methods of pattern detection and evaluation were performed at the lowest level. 4. It was determined that insufficient time was allowed for a solution period to update the operation and process development. This action area was performed at the lowest level.

คำสำคัญ: โครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกง/การดำเนินงานตามโครงการ

KEYWORDS: ANTI CORRUPTION GROWING COURSES PROJECT / PROJECT MANAGEMENT

บทนำ

จากวิกฤตของประเทศในปีพุทธศักราช 2540 สังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงในหลายเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วงการศึกษาได้มีการเรียกร้องให้สร้างมนุษย์ที่มีความรู้คู่คุณธรรม ตลอดจนความพยายามปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลก จากความพยายามดังกล่าวส่งผลให้เกิดมิติใหม่ของการศึกษาไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 6 กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของกรอบและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 และแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบันที่กล่าวว่า พัฒนาการศึกษาคือคนไทยทุกคนมีการศึกษาอย่างทั่วถึง มีความสมบูรณ์ทั้งด้านสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีสมานฉันท์ดำรงชีวิตอย่างสันติวิธี มีวิถีประชาธิปไตย บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถด้านภาษา การใช้เทคโนโลยี มีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีจิตสาธารณะ มีทักษะการประกอบอาชีพ มีศักยภาพทั้งการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) จากความมุ่งหมายและหลักการ วิสัยทัศน์ของกรอบและทิศทางการพัฒนาการศึกษาทำให้ทราบถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 กำหนดว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้

ในมาตรา 23 กำหนดว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมแต่ละระดับการศึกษา ดังนั้นในการจัดการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญต่อผู้เรียน โดยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมนำความรู้ เพราะคุณธรรมคือสภาพคุณงามความดี หากผู้ใดมีคุณธรรมเป็นประดับกาย วาจาและใจผู้นั้นย่อมมีความเจริญงอกงามในชีวิต อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา (2553) ได้กล่าวว่าในปัจจุบันการศึกษามุ่งสอนให้เด็กแข่งขันช่วงชิงในด้านการเป็นคนเก่ง แต่สิ่งที่การศึกษาควรมอบให้แก่เด็กๆ คือ จะต้องช่วยให้เด็กเป็นคนดี สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่ผู้เรียนพึงมีและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ 8 ประการ คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสในพระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า เมื่อวันที่ 5 เมษายน พุทธศักราช 2525 ความว่า “...คุณธรรมที่ทุกคนควรจะศึกษาและน้อมนำมาปฏิบัติมีอยู่สี่ประการ ประการแรก คือ การรักษาความสัตย์ ความจริงใจต่อตัวเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจตนเอง ฝึกใจตนเองให้ปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ ความดีนั้น ประการที่สาม คือ การอดทนอดกลั้นและอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต ไม่ว่าด้วยเหตุประการใด ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง คุณธรรมสี่ประการนี้ ถ้าแต่ละคนพยายามปลูกฝังและบำรุงให้เจริญงอกงามขึ้นโดยทั่วกันแล้ว จะช่วยให้ประเทศชาติบังเกิดความสุข ความร่มเย็นและมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไปได้ดังประสงค์...” จากพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแสดงให้เห็นว่าคุณธรรม มีความสำคัญเป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนจะต้องยึดถือและปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขส่วนตนและส่วนรวม

สังคมไทยในปัจจุบันได้เผชิญกับวิกฤตการณ์ทางการเมือง จากทัศนะของนักวิชาการ นักการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว ได้อธิบายว่า สังคมไทยกำลังเผชิญกับการผูกขาดการเมืองโดยคนจำนวนน้อย การไร้เสถียรภาพทางการเมือง การขาดประสิทธิภาพทางการบริหารและนิติบัญญัติ การใช้เงินเป็นใหญ่และการทุจริตคอร์รัปชันทั้งทางตรงและทางอ้อม ปัญหาคอร์รัปชันเป็นปัญหาของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทุกสังคมเป็นเวลายาวนาน ปัจจุบันปัญหาทุจริตคอร์รัปชันได้ฝังรากลึกในทุกหน่วยงานของสังคมไทย ดังที่จูลี วิจิตรวาทการ (2555) ได้กล่าวถึงผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันประจำปี พ.ศ.2554 พบว่าประเทศไทยได้ 3.4 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยอยู่ในอันดับที่ 80 จาก 183 ประเทศทั่วโลก และอยู่อันดับปีที่ 11 จาก 26 ประเทศในภูมิภาคเอเชีย นอกจากนี้ยังมีผลสำรวจทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาคอร์รัปชัน อาทิ ผลการสำรวจทัศนคติวัยรุ่นไทยต่อการยอมรับรัฐบาลคอร์รัปชัน พบว่าวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวนร้อยละ 68 ยอมรับได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพของสังคมไทยที่ละเลยต่อการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่เด็กและเยาวชน ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยเป็นปัญหาที่หนักหน่วงและบ่อนทำลายประเทศในทุกๆ ด้าน พฤติกรรมคอร์รัปชันฝังรากลึกในสังคมไทยมาเป็นเวลายาวนาน และทวีความรุนแรงขึ้น ความแพร่หลายของคอร์รัปชันในปัจจุบันมีอิทธิพลอย่างสูงในการแปลเปลี่ยนค่านิยมดีงามของการยึดมั่นความสุจริต ค่อยๆ กลายมาเป็นการยอมรับการคอร์รัปชันว่าเป็นเรื่องธรรมดา พฤติกรรมการคอร์รัปชันมีความสลับซับซ้อนและมักมีผู้มีอำนาจที่ทุจริตมาเกี่ยวข้อง การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันจึงเป็นจึงเป็นไปโดยลำบากมากขึ้น และความพยายามที่ผ่านมาก็ยังไม่สามารถทำให้คอร์รัปชันหมดไปได้ การป้องกันการคอร์รัปชันจึงน่าจะเป็นมาตรการที่สำคัญ โดยต้องเริ่มที่จิตสำนึกของแต่ละบุคคลที่

จะต้องมีความเข้มแข็งยึดมั่นในความสุจริตและรังเกียจพฤติกรรมการทุจริตคอร์รัปชันและพร้อมที่จะต่อสู้กับความไม่ถูกต้อง (กรุงเทพมหานคร , 2554)หลักสูตรโตไปไม่โกงเกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างกรุงเทพมหานคร ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย โดยหลักสูตรโตไปไม่โกงมุ่งเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกของเด็กให้โตไปไม่โกงสร้างภูมิคุ้มกันสามารถต้านทานสิ่งที่ไม่ดีและสิ่งที่ย่ำแย่ในอนาคต เปรียบเสมือนการฉีดวัคซีนที่ดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพให้กับเด็ก (สำนักงานการศึกษา ,2554:10)

จากวิสัยทัศน์ของหลักสูตรโตไปไม่โกงที่อธิบายว่า หลักสูตรโตไปไม่โกง มุ่งหล่อหลอมปลูกฝังให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพเปี่ยมไปด้วยค่านิยมและคุณสมบัติที่พึงปรารถนา ได้แก่ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสาธารณะและรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม รวมทั้งมีความรักในความถูกต้องและเป็นธรรม โดยยึดหลักความพอเพียงในการดำเนินชีวิต ซึ่งจะเป็พื้นฐานที่ขาดเสียมิได้ในการสร้างภูมิคุ้มกันต่อการทุจริตและประพฤติมิชอบ และต่อต้านการเอาเปรียบผู้อื่น สังคมและประเทศชาติ (หลักสูตรโตไปไม่โกง , 2554 : 15) สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานครได้รับนโยบายให้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรโตไปไม่โกง ซึ่งในปี พ.ศ.2553 ครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลและระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 เข้ารับการอบรม ปี พ.ศ.2554 ครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เข้ารับการอบรม และในปัจจุบันครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 เข้ารับการอบรม การอบรมเป็นการเตรียมความพร้อมในการสอนให้แก่ครู เพื่อให้ครูเกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตร ซึ่งจะทำให้ครูใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความภูมิใจแก่ครูในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน จากการอบรมดังกล่าวครูผู้สอนที่เข้ารับการอบรมจะต้องนำความรู้มาขยายผลให้แก่ครูในโรงเรียน และดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรโตไปไม่โกงของแต่ละระดับชั้น

โครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงเป็นโครงการที่ดี เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน อีกทั้งประโยชน์ดังกล่าวยังส่งผลต่อความยั่งยืนในสังคมไทยในระยะยาว เนื่องจากเป็นโครงการที่ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณค่าความดี ประกอบด้วยความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ ความเป็นธรรมทางสังคม การกระทำอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและการเป็นอยู่อย่างพอเพียง โดยคุณค่า 5 ประการนี้มีความเชื่อมโยงและเสริมซึ่งกันและกันให้มีความมั่นคงแข็งแรง เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนมั่นคงในความสุจริต รักเกียจการคดโกง (สำนักงานการศึกษา , 2554:16) แต่ในการจัดการเรียนการสอนโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงในสถานศึกษาจะต้องมีหลักการบริหารงานที่ดี ซึ่งในปัจจุบันพบว่าการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรโตไปไม่โกงยังประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการ อาทิ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูยังขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนดำเนินงาน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบและการประเมินผล รวมไปถึงการปรับปรุงการดำเนินงาน การกำหนดโครงสร้างเวลาเรียน แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน การนิเทศกำกับติดตามของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลให้การดำเนินการตามหลักสูตรไม่เป็นรูปธรรมและขาดประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาศึกษาสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกง ของโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เพื่อทราบถึงแนวทางการดำเนินงานในโครงการและเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในหลักสูตรโตไปไม่โกงอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงของโรงเรียนเครือข่าย
ที่ 40(2) สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดวงจรการบริการงานคุณภาพ PDCA ตามแนวการดำเนินงานประกันคุณภาพใน
สถานศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Plan)
2. การดำเนินการ (Do)
3. การตรวจสอบและการประเมินผล (Check)
4. การปรับปรุง (Act)

วิธีการดำเนินวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 56
คน และครู จำนวน 180 คน รวม 236 คน ประเภทของข้อมูล เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ลักษณะเป็น
แบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการหาความ
เชื่อมั่นของแบบสอบถามแล้ว โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1
สภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ตำแหน่งงาน อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ลักษณะ
แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นการดำเนินงานตามโครงการ
โรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงของโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
โดยกำหนดเป็น 4 ขั้นตอนตามกรอบแนวคิดการวิจัย คือ ขั้นการวางแผน ขั้นการดำเนินงาน ขั้นการ
ตรวจสอบและประเมินผล และขั้นการปรับปรุง การสร้างเครื่องมือการวิจัยได้ดำเนินการหาความเชื่อมั่นของ
เครื่องมือโดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและแก้ไข รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้น
ดำเนินการเก็บข้อมูลวิจัย แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยจำแนกความคิดเห็นของผู้บริหารและ
ครูที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกง สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่
และร้อยละ

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มผู้บริหาร ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 68.09) มีอายุระหว่าง 36 ปี ถึง 45 ปี
(ร้อยละ 46.81) ระดับการศึกษาของผู้บริหาร คือ ปริญญาโท (ร้อยละ 74.47) ส่วนประสบการณ์การทำงาน
ของผู้บริหาร คือ ระหว่าง 10 ปี ถึง 20 ปี (ร้อยละ 59.57)

กลุ่มครู ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.99) มีอายุระหว่าง อายุ 26 ปี ถึง 35 ปี (ร้อยละ
37.65) รองมา คือ อายุ 36 ปี ถึง 45 ปี (ร้อยละ 31.48) ระดับการศึกษาของครู คือ ปริญญาตรี (ร้อยละ
70.37) รองลงมา คือ ปริญญาโท (ร้อยละ 29.63) ส่วนประสบการณ์การทำงานของครู คือ น้อยกว่า 10 ปี
มีความถี่สูงสุด (ร้อยละ 51.23) และมากกว่า 20 ปี (ร้อยละ 29.79)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงของโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการวางแผน

การจัดทำแผนการดำเนินการที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ การจัดทำแผนรายปี (ร้อยละ 57.99) และที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ การจัดทำแผนรายภาคเรียน (ร้อยละ 36.07)

การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ การกำหนด วัตถุประสงค์ และเป้าหมายเดียวกับโครงการ (ร้อยละ 67.95)

การกำหนดผู้รับผิดชอบการดำเนินงานที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ ครู (ร้อยละ 57.66)

เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานที่มีการปฏิบัติในระดับน้อย คือ การดำเนินงานตลอดปีการศึกษา (ร้อยละ 52.80) และการจัดกิจกรรมในชั่วโมงเรียน (ร้อยละ 47.20)

2. ด้านการดำเนินงาน

ขั้นตอนการวางแผนการดำเนินงานที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ การประชุมครูแกนนำและผู้ที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 57.19)

การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการที่มีการปฏิบัติในระดับน้อย คือ การกำหนดขั้นตอนในหลักสูตร (ร้อยละ 52.07)

ความสอดคล้องของแผนการดำเนินงานที่มีความสอดคล้องอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ความสอดคล้อง ร้อยละ 71 ขึ้นไป (ร้อยละ 35.89)

วิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน แก้ปัญหา (ร้อยละ 52.73) และพบปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแผนการดำเนินงานที่มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ร้อยละ 37.80)

3. ด้านการตรวจสอบและประเมินผล

วิธีการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ใช้หารสังเกต ผู้เข้าร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 36.51) ใช้แบบทดสอบกับผู้เข้าร่วมกิจกรรม (ร้อยละ 22.37)

รูปแบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ การสังเกต (ร้อยละ 32.79) และแบบทดสอบ (ร้อยละ 22.40)

การตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ ดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้ (ร้อยละ 60.29)

การหาคุณภาพเครื่องมือตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานที่ใช้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ (ร้อยละ 59.31)

การควบคุมคุณภาพเครื่องมือตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานที่ใช้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ การใช้เครื่องมือในการตรวจสอบจากโครงการ (ร้อยละ 46.26)

4. ด้านการปรับปรุง

วิธีการแก้ปัญหการดำเนินงานที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย คือ การร่วมคิดร่วมทำ (ร้อยละ 32.79) และการระดมสมอง (ร้อยละ 31.97)

ระยะเวลาการปรับปรุงการดำเนินงานที่มีการปฏิบัติในระดับน้อย คือ ภายในระยะเวลา 1 ปี การศึกษา (ร้อยละ 49.28)

การพัฒนาการดำเนินการตามโครงการที่มีความต้องการปฏิบัติในระดับน้อย พัฒนาด้านหลักสูตรการจัดกิจกรรม (ร้อยละ 38.46)

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงของโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายโรงเรียน 5 โรงเรียนประกอบด้วย โรงเรียนหนองจอกพิทยานุสรณ์ โรงเรียนวัดหนองจอก (ภักดีนรเศรษฐ์) โรงเรียนวัดทรัพย์สโมสร โรงเรียนบ้านเจียรดับและโรงเรียนสามแยกท่าไข่ ได้ใช้วงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA มาใช้ในการดำเนินงานในทุกขั้นตอน โดยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านการวางแผนพบว่าสถานศึกษามีการจัดทำแผนการดำเนินงานเป็นรายปีมากกว่าการจัดทำแผนเป็นรายภาคเรียน สอดคล้องกับการวางแผนการดำเนินของสถานศึกษาที่มีการวางแผนงานเป็นประจำทุกปี ในการวางแผนการดำเนินงานสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของฝ่ายวิชาการ ซึ่งหลักสูตรโตไปไม่โกงเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ในขณะเดียวกันครูผู้สอนจะนำแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ไปจัดทำแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการจัดกิจกรรมเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมุน อมรวิวัฒน์ (2544:11-12) ได้อธิบายขั้นตอนการวางแผนไว้ว่า การวางแผน จะช่วยพัฒนาความคิดต่างๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้น ลงมือปฏิบัติ ดังนั้นการวางแผนจึงต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ได้แผนที่สมบูรณ์และดีที่สุด โดยกำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย กำหนดวิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจนถูกต้อง แม่นยำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การวางแผนช่วยให้การดำเนินงานมีขั้นตอนและเป็นระบบ การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงานพบว่าสถานศึกษาได้ใช้วัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการ ที่กล่าวไว้ว่าเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ ด้วยพื้นฐานของความถูกต้องและเป็นธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกคุณธรรมของผู้เรียนให้ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบผู้อื่น รู้จักจำแนกชั่วดี สามารถแยกแยะความผิดและความถูกต้อง เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันต่อปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ ความเป็นธรรมทางสังคม การกระทำความรับผิดชอบและการเป็นอยู่อย่างพอเพียง และเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการคิด และมีวิจรณ์ญาณในการแก้ปัญหาของผู้เรียน ให้คิดเป็น และปฏิบัติอย่างถูกต้อง กล้าหาญ และมีคุณธรรม ทั้งนี้อาจมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายเพิ่มเติมจากโครงการเพื่อความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา การกำหนดผู้รับผิดชอบโครงการพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่มอบหมายให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบ มีผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยการ อำนวยการความสะดวกให้แก่ครู ซึ่งครูที่รับผิดชอบโครงการจะต้องผ่านการอบรมจากสำนักการศึกษากรุงเทพมหานครและสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ ดังที่สำนักการศึกษาได้อธิบายว่า คณะผู้จัดทำหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ได้จัดการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอนแก่ครู เพื่อให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตร ซึ่งจะทำให้ครูใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความรู้ภูมิใจแก่ครูในการทำหน้าที่ถ่ายทอดคุณค่าแห่งความดี คู่มือหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ เช่น แผ่นซีดีเพลง นิทาน หุ่นมือ บทละคร บัตรคำ หนังสืออ่านประกอบ ภาพและเอกสารประกอบการสอน เป็นต้น เมื่อครูแกนนำได้รับการอบรมแล้วจะต้องนำความรู้มาถ่ายทอดให้กับครูในช่วงชั้นที่ตนเองสังกัด การดำเนินงานตามโครงการมีเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานตลอดปีการศึกษา โดยใช้ชั่วโมงเรียนจัดกิจกรรมตาม

โครงการ จากแบบสอบถามพบว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและครูมีความขัดแย้งกัน โดยกลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นส่วนใหญ่ใช้เวลาตลอดปีการศึกษา ส่วนครูในฐานะผู้รับผิดชอบและผู้ปฏิบัติมีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมในช่วงเรียนเป็นหลัก การกำหนดขั้นตอนการวางแผนดำเนินงาน ซึ่งอยู่ในส่วนด้านการดำเนินงาน สถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประชุมแกนนำและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นสำคัญ เนื่องจากการประชุมเป็นการเตรียมพร้อม ชักซ้อมความเข้าใจให้กับผู้ปฏิบัติ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจน เมื่อเข้าสู่การดำเนินงานจึงสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนด

2. ด้านการดำเนินงานพบว่า การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ สถานศึกษามีการกำหนดขั้นตอนตามหลักสูตร ดังที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ว่าหลักสูตรนี้ได้คัดเลือกค่านิยมหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการสร้างจิตสำนึกจะนำไปสู่เป้าหมายการสร้างสังคมสุจริต นำมาเป็นเนื้อหาในการถ่ายทอดบทเรียนต่างๆ กระบวนการคัดเลือกคุณค่าเหล่านี้ได้มีการคัดสรรและวิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความครอบคลุมมากที่สุด และเหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทสังคมไทยในปัจจุบัน การดำเนินงานมีความสอดคล้องกับแผนการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 71 ขึ้นไป ซึ่งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามหลักสูตรที่โครงการได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ในการดำเนินงานพบปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับแผนการดำเนินงานและผู้ร่วมโครงการ ซึ่งในการแก้ปัญหาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแก้ปัญหา จากผลการวิจัยสอดคล้องกับอนันต์ เกตุวงศ์ ที่กล่าวว่าการดำเนินงาน หมายถึง การเริ่มต้นลงมือปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผน โดยเป็นการปฏิบัติงานทุกอย่างเพื่อให้เป็นจริงตามนโยบายหลักและวัตถุประสงค์ของงาน การดำเนินงานเป็นกิจกรรมการบริหารที่ต้องอาศัยความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำสำหรับการวินิจฉัย การสั่งงานและการจูงใจให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการทำงาน โดยมีการขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการ (Do) การดำเนินการตามขั้นตอน 3 ระยะ ประกอบด้วย การวางแผนกำหนดการ ซึ่งต้องมีการแยกแยะกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องการกระทำ กำหนดเวลาที่ต้องใช้ในการดำเนินกิจกรรม และการจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ซึ่งโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) ได้ดำเนินการสอดคล้องคือมีการกำหนดขั้นตอนการวางแผน มีการจัดระบบการดำเนินงานที่เป็นแบบแผน ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้จัดให้มีการดำเนินการในช่วงเรียน ทั้งนี้ได้ให้โอกาสบุคลากรของสถานศึกษาเข้ามามีส่วนในการดำเนินการจัดกิจกรรมในโครงการตามศักยภาพและขีดความสามารถของแต่ละบุคคลอีกด้วย การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร “โตไปไม่โกง” เน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะการเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ไม่ได้เน้นการท่องจำ แต่เน้นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน จนกระทั่งเกิดความเข้าใจและความตระหนักรู้ของผู้เรียน ให้สามารถแยกแยะถูก-ผิด ดี-ชั่ว ดังนั้น ตัวผู้เรียนหรือนักเรียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก กิจกรรมที่ใช้ในหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ให้ทั้งความสนุกสนานและสร้างสรรค์ ผ่านการเล่นกีฬา เกมการละเล่นต่างๆ การร้องเพลง กิจกรรมศิลปะ บทกวีและคำคล้องจอง การใช้เรื่องสั้นและวรรณกรรมสำหรับเด็ก รวมทั้งกรณีศึกษาและกิจกรรมสร้างประสบการณ์อื่นๆ เพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดอย่างมีเหตุผลและซึมซับคุณค่าแห่งความดีอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี ภูมิใจในการทำความดี รักเกียรติคนโกงและคนเก่งแต่โกง การดำเนินงานมีระบบขั้นตอนที่ชัดเจน โดยมีการประชุมครูแกนนำที่เกี่ยวข้อง โดยครูแกนนำดังกล่าวเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมการใช้หลักสูตรโตไปไม่โกง ในแต่ละสถานศึกษาจะมีครูแกนนำที่ผ่านการอบรมประจำอยู่ทุกช่วงชั้น ทำให้ง่ายต่อการขยายผลและการดำเนินงาน ซึ่งการดำเนินงานจะมีผู้ประสานงานประจำช่วงชั้น สถานศึกษาใช้หลักสูตรเป็นแม่แบบในการดำเนินงาน แต่ในขณะเดียวกันแต่ละสถานศึกษาจะมีบริบทและสภาพแตกต่างกัน อาจมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสถานศึกษามากที่สุด อาทิ โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรค์ เป็นสถานศึกษาที่

มีนักเรียนร้อยละ 90 นับถือศาสนาอิสลาม ส่งผลให้กิจกรรมบางกิจกรรมอาจมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม เช่น นิทานคุณธรรมที่อาจจะต้องใช้นิทานท้องถิ่นตามบริบทและสภาพของสถานศึกษา นอกจากนี้สถานศึกษายังสามารถกำหนดขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมเพิ่มเติมตามความเหมาะสม อาทิ กิจกรรมที่สอดคล้องกับปฏิทินทางสังคม วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ วันเด็ก วันเยาวชน วันอนุรักษ์ต่างๆ เป็นต้น การดำเนินงานย่อมเกิดปัญหาและอุปสรรคเป็นปกติ ดังนั้นในส่วนของการแก้ไขปัญหาจะใช้วิธีการร่วมด้วยช่วยกันในการแก้ปัญหา ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงของสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอดคล้องกัน โดยมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาในด้านการดำเนินงาน จากผลการวิจัยดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารในฐานะผู้รับนโยบาย ส่วนครูผู้มีส่วนในการดำเนินงานและการปฏิบัติกิจกรรมทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่างกัน ดังนั้นในการแก้ปัญหาจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย

3. ด้านการตรวจสอบและประเมินผลพบว่า สถานศึกษาใช้วิธีการตรวจสอบและประเมินผลที่หลากหลาย อาทิ แบบสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น โดยใช้เครื่องมือการตรวจสอบและประเมินผลจากโครงการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน สอดคล้องกับนพพงษ์ บุญจิตราดุล (2554) ได้กล่าวว่า Check หรือการตรวจสอบติดตามผล จะต้องสำรวจประเมินผลแก้ไขปัญหา แต่ละสาเหตุและวิธีการที่ได้ดำเนินการว่าเป็นอย่างไรบ้าง โดยสอดคล้องกับสมศักดิ์สินธุระเวชญ์ (2542) ที่ได้อธิบายขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและประเมินผล ซึ่งทำให้เราทราบสภาพการทำงานของที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับแผนที่กำหนดไว้ ซึ่งโรงเรียนเครือข่ายที่ 40 (2) ได้ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผล โดยยึดเอาแบบแผนของโครงการเป็นหลัก มีการใช้เครื่องมือในการประเมินผลที่หลากหลาย ซึ่งโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงได้อธิบายถึงการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจนว่า ในการประเมินผลการเรียนการสอนของหลักสูตรโตไปไม่โกง จะไม่ใช้วิธีการสอบหรือการวัดผล เพราะการที่จะเห็นผลสำเร็จจากการปลูกฝังคุณค่าให้แก่เด็กต้องใช้เวลายาวนาน ซึ่งการที่คุณค่าจะแสดงตัวเป็นพฤติกรรมและอุปนิสัยได้นั้นต้องใช้เวลา จนกระทั่งเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว กลุ่มเพื่อน หรือสื่อที่ได้รับอิทธิพลจากการวัดผลด้วยการคาดหวังให้เด็กตอบให้ถูกต้องนั้น เป็นการวัดได้ในระดับความรู้ความเข้าใจเท่านั้น ไม่สามารถบ่งชี้ได้ว่าการเปลี่ยนแปลงในระดับจิตสำนึกหรือไม่ อีกทั้งการประเมินหรือวัดผลหลังการเรียนการสอนยังอาจจะทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนให้สนุกและมีความสุข ทำให้วิชาโตไปไม่โกงเป็นวิชาที่ได้แตกต่างจากวิชาอื่นๆ ที่ต้องมีการสอบและประเมินผ่านหรือไม่ผ่าน แต่ในการวิจัยผู้วิจัยได้สอบถามเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลพบว่าสถานศึกษามีการประเมินผลอย่างหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของกิจกรรมที่ปฏิบัติ ในการนี้ได้มีการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบและประเมินผล โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดูแลในส่วนดังกล่าว จากการสอบถามพบว่ารองวิชาการเป็นผู้ดูแลและมีการมอบหมายให้ฝ่ายวิชาการและฝ่ายวัดผลแต่ละช่วงชั้นดำเนินการ

4. ด้านการปรับปรุงพบว่า สถานศึกษามีการแก้ไขปัญหาโดยระดมสมอง ร่วมคิดร่วมทำ ประชุมปรึกษาหารือ มีการปรับปรุงการดำเนินงานภายในระยะเวลา 1 ปีการศึกษา ทั้งนี้การพัฒนาตามหลักสูตรการจัดกิจกรรมคือสิ่งที่ต้องการจะพัฒนามากที่สุด สอดคล้องกับสมุน อมรวิวัฒน์ (2544) ที่ได้อธิบายขั้นตอนการนำหลักบริหารงานคุณภาพ PDCA มาใช้ในขั้นที่ 4 การปรับปรุงและพัฒนา จากผลการตรวจสอบ หากพบว่า เกิดปัญหาอุปสรรคและข้อบกพร่อง ทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐานจะต้องวิเคราะห์หาสาเหตุ เพื่อวางแผนปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น หรือการปฏิบัติการแก้ไขปัญหา ตามลักษณะ

ปัญหาที่ค้นพบ โดยอาจใช้มาตรการดังนี้ การทบทวนนโยบาย การปรับปรุงระบบ หรือวิธีการทำงาน การประชุมแก้ไขกระบวนการทำงาน หากประสบผลสำเร็จก็จะวางแผนปรับปรุงให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไปเรื่อยๆ จงจรเต็มมิ่ง จึงเป็นวงจรที่ต้องหนุนให้มีการพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นผู้บริหารและครูควรนำปัญหาและอุปสรรคที่พบระหว่างการดำเนินการโครงการมาระดมสมอง ร่วมคิดร่วมทำ อีกทั้งประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ทั้งนี้การปรับปรุงหลังจากการตรวจสอบและประเมินผลเสร็จสิ้น ขั้นตอนที่สำคัญคือการปรับปรุง คือ ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดความบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติตามแก้ไขปัญหาลักษณะที่ค้นพบ การพัฒนาการดำเนินการตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงของสถานศึกษาควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรเป็นอันดับแรก ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการพัฒนาการดำเนินการตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงของสถานศึกษามีความสอดคล้องกัน โดยมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรม รองลงมา คือ การพัฒนาด้านการประเมินผลกิจกรรม การพัฒนาความสามารถของผู้รับผิดชอบโครงการ ดังนั้นผู้บริหารและครูควรวางแผนให้มีการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจด้านหลักสูตรโตไปไม่โกงให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ทั้งนี้การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาวหลักสูตรโตไปไม่โกงของโรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) ดำเนินการตามหลักวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA ได้นั้น ปัจจัยหลักสำคัญคือครูเป็นผู้ปฏิบัติ โดยครูส่วนใหญ่มีอายุและประสบการณ์การทำงานที่สามารถนำความรู้และทักษะที่เกิดจากการสั่งสมประสบการณ์มาใช้ในการดำเนินงาน ส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ

การดำเนินงานตามวงจรบริหารงานคุณภาพ PDCA ช่วยให้การดำเนินงานในโครงการโรงเรียนสีขาวหลักสูตรโตไปไม่โกงบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โรงเรียนเครือข่ายที่ 40(2) ได้ดำเนินโครงการตามหลักสูตรโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงที่มุ่งเน้นเนื้อหาความดี 5 ประการที่ช่วยสร้างชาติและต่อต้านการทุจริต ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ ความเป็นธรรมทางสังคม กระทำอย่างรับผิดชอบ และเป็นอยู่อย่างพอเพียง สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 8 ข้อตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่นักเรียนควรทราบและปฏิบัติอยู่เสมอ คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันที่คนในสังคมแตกแยก เกิดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ทำให้คนขาดคุณธรรม จริยธรรมอันเป็นเครื่องหมายของคนดี

การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรที่มุ่งปลูกฝังและสร้างภูมิคุ้มกันให้ผู้เรียนมีความดี 5 ประการที่ช่วยสร้างชาติและต่อต้านการทุจริต ได้แก่ ประการที่ 1 ความซื่อสัตย์สุจริต คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะถูกผิด ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง ประการที่ 2 การมีจิตสาธารณะ คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักถึงและคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตัวเองในการกระทำใดๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายนต่อส่วนรวม และพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ประการที่ 3 ความเป็นธรรมทางสังคม คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ประการที่ 4 กระทำอย่างรับผิดชอบ คือ การมีจิตสำนึกใน

บทบาทและหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำ ได้เสมอหากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข และประการที่ 5 เป็นอยู่อย่างพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอประมาณ ซื่อตรงไม่ละโม้โลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนตัวเองและผู้อื่น หลักสูตรดังกล่าวมีเนื้อหาที่ค่อนข้างละเอียด การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกงได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายของสถานศึกษา แม้ว่าโครงการดังกล่าวเป็นโครงการใหม่ แต่ทว่าได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากสถานศึกษาในการส่งครูแกนนำเข้ารับการอบรมจนทำให้สามารถนำความรู้มาขยายผลในสถานศึกษาของตนเอง โดยแต่ละสถานศึกษามีการปรับรูปแบบและกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานศึกษาของตน

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และการทำวิจัยครั้งต่อไปดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

- 1.1 ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนการดำเนินการและควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน นอกจากนี้ควรเพิ่มเวลาในการดำเนินงาน เนื่องจากเวลาในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอ
- 1.2 ควรกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานให้ชัดเจน โดยให้มีความสอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน ควรมีการประชุมครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ และมีวิธีการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย
- 1.3 ควรกำหนดวิธีการประเมินผลที่ชัดเจน มีการตรวจสอบและประเมินผลที่หลากหลาย เครื่องมือที่ใช้ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานควรมีคุณภาพ โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ
- 1.4 ควรเพิ่มระยะเวลาการปรับปรุงการดำเนินงาน และควรมีการพัฒนาการดำเนินการตามโครงการให้มากขึ้นและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น ด้านหลักสูตรการจัดกิจกรรม ด้านการจัดกิจกรรมด้านการวัดและประเมินผลโครงการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยติดตามผลนักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาตามโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกง
- 2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อประเมินโครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกง โดยใช้ CIPPA MODEL
- 2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยวินัยและความประพฤติของนักเรียน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรุงเทพมหานคร.(2556). โครงการโรงเรียนสีขาว หลักสูตรโตไปไม่โกง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://growinggood.org/project/> “16 กันยายน 2556.
- จური วิจิตรวาทการ. (ม.ป.ป.).ดรธรณีชีวัธภาพลักษณ์การคอร์รัปชันประจำปี พ.ศ.2554 .[ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.transparency-thailand.org>. 26 พฤศจิกายน 2555.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์.(2542). มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานการศึกษา. (2554). หลักสูตร “โตไปไม่โกง” ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานการศึกษา.
- สำนักงานการศึกษา. (2554). คู่มือหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา . (2551).วิสัยทัศน์ของกรอบและทิศทางการพัฒนาการศึกษา.[ออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.onec.go.th/onec_main/main.php. 26 พฤศจิกายน 2555.
- อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา. (2553). คุณธรรมนำความรู้. กรุงเทพมหานคร : พรีเมายด์.